

TASARIM EĞİTİMİNDE ANLAMBİLİMİN ÖNEMİ ¹

THE IMPORTANCE OF SEMANTICS IN DESIGN EDUCATION

*Ufuk Fatih KÜÇÜKALİ¹, Sema ATAŞ²**^{1,2} İstanbul Aydın Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, İstanbul / Türkiye**ORCID ID: 0000-0002-2715-7046¹, 0000-0001-5224-8444²*

Öz: Amaç: Türkiye’de mimarlık ve iç mimarlık lisans eğitimi alan öğrencilerin, mimari ve iç mimari tasarım derslerinde dilbilim, anlambilim ve göstergebilim bağlamında soyut ve kavramsal tanımları ne kadar kullandığı, ne kadar önemseydiği ve bir örneklem olarak kentsel donatı elemanlarının kullanımı üzerine bir araştırma yapılarak sonuçlar değerlendirilmiştir. **Yöntem:** Çalışmada toplam 162 öğrenciye kanı araştırması yapılmış, kentsel donatı elemanlarından 5 tanesini 38 kavram üzerinden değerlendirmeleri istenilerek elde edilen veriler analiz edilmiştir. Örneklem grupları; İstanbul Aydın Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık ve İç Mimarlık Bölümleri öğrencilerinden oluşmaktadır. İlk grup, “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan, 4.sınıfta öğrenim gören 54 öğrenciden oluşmaktadır. İkinci grup, ilgili dersleri almayan 4. sınıfta olan 54 öğrenciden oluşmaktadır. Üçüncü grup ise ilgili dersleri henüz almamış olan 1.sınıfta öğrenim gören 54 öğrenciden oluşmaktadır. **Bulgular:** İlgili dersleri alan öğrencilerin sınırlandırıcı (bahçe duvarı) için %68.5’i doğallık ve %61.1’i mahremiyet kavramını seçtiği; su ögesi (çeşme) için %77.8’i tarihsellik ve %63’ü geleneksellik kavramını seçtiği; üst örtü ögesi (kemer) için %70.4’ü huzurluluk kavramını seçtiği; sanatsal obje (heykel) için %72.2’si tarihsellik ve %38.9’u klasiklik kavramını seçtiği; aydınlatma elemanı için %66.7’si dikkat çekicilik ve %50’si görkemlilik kavramını seçtiği ve bilinç düzeyleri ile bu konudaki yetkinlerinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. **Sonuç:** Mimarlık ve iç mimarlık lisans eğitimi alan öğrencilerin, soyut ve kavramsal tanımları kuramsal açıdan, kurgunun ve konseptlerin oluşturulmasında, peyzaj tasarımı aşamasında tasarımlara yeterli kadar yansıtmadığı görülmektedir. Mimarlık eğitimi veren kurumların, yerleşik ve yaygın olarak kullanılan dilbilim, anlambilim ve göstergebilim alanlarına dayalı olan derslere ders programlarında yer vermeleri ivedilikle sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kentsel Donatı, Semantik, Semiyoloji, Mimarlık ve İç Mimarlık Eğitimi

Abstract: Aim: In architecture and interior design education, how much conceptual definitions are used in the context of linguistics, semantics and semiotics were evaluated in Turkey. Also, it was evaluated by conducting a research on the use of urban equipment elements as a case study. **Method:** In this study, a total of 162 students were investigated for ideas and 5 of the urban equipment were asked to evaluate over 38 concepts and the data were analyzed. Sample groups; Istanbul Aydın University, Faculty of Architecture and Design, Department of Architecture and Interior Architecture. The first group consists of 54 students studying in “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers”. The second group did not take the relevant courses and consisted of 54 students in the fourth grade. The third group consists of 54 first grade students who are not familiar with the research subject and have not yet taken the relevant courses. **Findings:** Fourth grade students who take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” are analyzed, they select that 68.5% naturalness and 61.1% privacy in the concepts of boundary (garden wall); 77.8% historicity and 63% traditionalism in the concepts of water element (fountain); 70.4% peace of mind in the concepts of shading element (arch); 72.2% historicity and 38.9% classicism in the concepts of artistic object (sculpture); 66.7% attention and 50% grandeur in the concepts of lighting element. **Conclusion:** It is seen that the undergraduate and graduate students of architecture and interior architecture do not reflect the conceptual definitions sufficiently in terms of theoretically, in the creation of fiction and concepts, and in the design of landscape design. It should be ensured that the institutions providing architectural education should include the courses based on linguistics, semantics and semiotics in their curriculum.

Keywords: Urban Equipment, Semantics, Semiology, Architecture and Interior Architecture Education

Doi: 10.17365/TMD.2020.20.3

- (1) **Sorumlu Yazar - Corresponding Author:** Ufuk Fatih KÜÇÜKALİ, (Doç. Dr. / Assoc. Prof.), İstanbul Aydın Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, İstanbul / Türkiye, ufkucukali@aydin.edu.tr, **Geliş Tarihi / Received:** 06.01.2020, **Kabul Tarihi / Accepted:** 30.08.2020, **Makalenin Türü: Type of Article (Araştırma – Uygulama / Research -Application), Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None, Etik Kurul Raporu / Ethics Committee: Yok / No**

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

GİRİŞ

Tasarım yapılırken kavramlar önemli bir yere sahiptir (Plowright, 2014: 122-154). Kavramlar belirli bir konsept çerçevesinde tasarıma dönüşmektedir. Mimarlık terminolojisinde sıkça kullanılan konsept kavramı, tasarımcının tasarım problemini çözmek üzere geliştirdiği önerinin temsili ifadesi, anahtarı bir bakıma yol haritası olarak mimari tasarım sürecinde kendine yer bulur (Erman, 2017: 96-115). Mimarlık eğitiminde yerleşik ve yaygın olarak kullanılmayan dilbilim, anlambilim ve göstergebilim tasarım alanında önemli bir yere sahiptir (Krampen, 1989: 124-140). Ancak, Türkiye’de mimarlık ve iç mimarlık eğitimi veren lisans düzeyindeki bölümlerde dilbilim, anlambilim ve göstergebilim ile ilgili derslere yeterince yer verilmediği görülmektedir. Türkiye’de bulunan üniversitelerin birçoğunda dilbilim, anlambilim ve göstergebilim dersleri yer almasına rağmen; 206 üniversite içinde lisans, yüksek lisans ve doktora seviyesinde sadece İstanbul Teknik Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Kültür Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi ve İstanbul Aydın Üniversitesi olmak üzere toplam 10 tanesinin mimarlık fakülte-lerinde ve ilgili lisansüstü eğitim enstitülerinde bu derslere yer verilmektedir.

Görme eylemi, bir bütün olarak tanımlanmakla birlikte, incelendiğinde üç evreli bir süreç olduğu anlaşılmaktadır. Mimari öge ilk olarak görülmekte, sonra algılanmakta ve anlamlandırılmaktadır. İnsanlar, gördükleri nesnelere algılamakta, sonrasında ise dilbilimin inceleme alanı olan dil sayesinde ifade etmekte ve anlamlandırmaktadır. Dili, anlam yönünden inceleyen bilim dalı ise anlambilimdir. Göstergebilim ise, göstergelerin neler ifade ettiğini açıklamaktadır.

AMAÇ

Bu çalışma mimarlık ve iç mimarlık lisans eğitimi alan öğrencilerin soyut ve kavramsal tanımları kuramsal açı, kurgunun ve konseptlerin oluşturulmasında tasarımlara yeteri kadar yansıtıp yansıtmadığını ardışık eylemler bütünü olan ‘görme, algılama, ifade etme ve değerlendirme’ eylemleri olan göstergebilim ve anlambilim kavramlarına dayalı bir araştırma ile analiz etmeyi amaçlamaktadır.

KAPSAM

Türkiye’de mimarlık ve iç mimarlık lisans eğitimi alan öğrencilerin, mimari ve iç mimari tasarım derslerinde peyzaj tasarımı aşamasında dilbilim, anlambilim ve göstergebilim bağlamında soyut ve kavramsal tanımları ne kadar kullanıldığı, ne kadar önemsendiği ve kentsel donatı elemanlarının kullanımı üzerine bir araştırma yapılarak sonuçlar değerlendirilmiştir.

YÖNTEM

Göstergebilimin ana kavramlarından olan yan anlam, kişiden kişiye farklılık göstermektedir. Yan anlamlar, çağrışımsal ve öznel anlamları barındırmaktadır. Bu çalışmada da araştırmanın niteliği gereği tek bir kişinin bir öge için yorum yapmasının sağlıklı olacağından dolayı kanı araştırmasının gerekliliği görülmüş ve bu çerçevede iki aşamadan oluşan bir araştırma kurgulanmıştır.

Çalışmanın birinci aşamasında mimari ve iç mimari tasarımda peyzaj tasarım sürecinde kullanılan kentsel donatı elemanlarının önem sırasına göre sıralanması ve öncelikli olanların belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla

konularında uzman 30 kişilik akademisyen gurubundan kentsel donatı elemanlarının mimari ve iç mimari tasarımda kullanımları açısından önem sırasına göre puanlandırmaları istenilmiş ve yöntem olarak Saaty tarafından geliştirilen çok kriterli karar verme yöntemi olan Analitik Hiyerarşi Süreci (Saaty, 1994:19-43) işletilmiştir.

Çalışmanın birinci aşamasında elde edilen kriterlerin ağırlık sıralamaları neticesinde en yüksek puan alan mimari ve iç mimari tasarımda peyzaj tasarım sürecinde kullanılan kentsel donatı elemanları; sınırlandırıcı (bahçe duvarı), su ögesi (çeşme), üst örtü ögesi (kemer), sanatsal obje (heykel) ve aydınlatma elemanı olarak belirlenmiştir (Şekil 1).

Şekil 1. Kanı Araştırmasında Değerlendirilen Kentsel Donatı Elemanları¹

Çalışmanın ikinci aşamasında, ardışık eylemler bütünü olan “görme, algılama, ifade etme ve değerlendirme” eylemleri, göstergebilim kavramlarına dayalı bir araştırma ile analiz edilmiştir. Bu bağlamda toplam 162 öğrenciye, 2019-2020 öğretim yılının, güz döneminin, 12. haftasında kanı araştırması yapılmış, çalışmanın birinci aşamasında elde

edilen beş kentsel tasarım ögesini (Şekil 1) Meerwein ve arkadaşlarının “Mimari Mekanda Renk İletişimi” kitabında ortaya koyduğu 38 kavram (Meerwein ve diğ., 2007: 48-64) üzerinden değerlendirmeleri istenmiş öğrencilerin verdikleri cevapların analizi yapılmıştır. Meerwein ve arkadaşlarının ortaya koyduğu bu kavramlar; aşinalık, büyüleyicilik, canlılık, davetkarlık, dayanıklılık, dikkat

¹ <https://kutahya.ktb.gov.tr/TR-69441/cesmeler.html>

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

çekicilik, doğallık, düzenlilik, ebedilik, genelleksellik, gizemlilik, gizlilik, görkemlilik, göz alıcılık, güçlülük, güven, hareketlilik, huzur, iddialılık, ihtişamlılık, itibarlılık, kalıcılık, klasiklik, korunma, mahremiyet, nostalji, otantiklik, prestijlilik, rahatlama, sadelik, sağlamlık, samimilik, saygınlık, tarihsellik (değer), tinsellik (manevilik), yalınlık, yöresellik ve zenginliktir.

Çalışmanın ikinci aşamasının uygulandığı örneklem grupları; İstanbul Aydın Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık ve İç Mimarlık Bölümleri öğrencilerinden oluşmaktadır. İlk grup, “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan, 4.sınıfta öğrenim gören 54 öğrenciden oluşmaktadır. İkinci grup, ilgili dersleri almamış olup 4. Sınıfta olan 54 öğrenciden oluşmaktadır. Üçüncü grup ise, araştırma konusuna hakim olmayan ve ilgili dersleri henüz almamış olan 1.sınıfta öğrenim gören 54 öğrenciden oluşmaktadır. Böylelikle ilgili derslerde yer alan ve göstergebilim, anlambilim ve tasarım arakesitindeki literatürde yer alan kuramsal bilgiyi örnekler üzerinden değerlendirebilecek öğrenciler ile aynı sınıfta yer alan ancak ilgili dersi almadıkları için tasarım stüdyoları çalışmalarında kavram geliştirme, ifade etme, tanımlama aşamalarında bu kuramsal çerçeveden yararlanmayan öğrenciler ve son olarak lisans eğitimine yeni başlamış ve konu ile ilgili herhangi bir bilgisi olmayan

öğrenciler arasında karşılaştırmalı analizler yapılması olanaklı hale gelebilmiştir.

ARAŞTIRMANIN KISITLARI

Araştırmanın en önemli kısıtlarından birinin konuyla ilgili literatür araştırmasında, dilbilim, anlambilim ve göstergebilim ile mimarlık ilişkisini güncel olarak ortaya koyan ulusal ve uluslararası kaynakların az olması gösterilebilir. Bunun yanında çalışma; araştırmacıların çalıştığı kurum olan İstanbul Aydın Üniversitesi Mimarlık ve İç Mimarlık Bölümleri bünyesinde öğrencilere ulaşma kolaylığı ve kanı araştırması yapılabilirliği açısından verilen “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersleri ile ve Mimarlık Bölümü ve İç Mimarlık Bölümü 1. Sınıf öğrencileri ve 4. Sınıf öğrencileri olarak sınırlandırılmıştır.

ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Türkiye’de mimarlık ve iç mimarlık lisans eğitimi alan öğrenciler, mimari ve iç mimari tasarım derslerinde peyzaj tasarımında kentsel donatı elemanlarının kullanımı aşamasında dilbilim, anlambilim ve göstergebilim bağlamında kavramları kullanmamaktadırlar.

ARAŞTIRMANIN ALT PROBLEMLERİ

Bu noktada çalışmaya konu olan öğrencilerin soyut ve kuramsal tanımları içselleştirerek mimari veya iç mimari tasarım projelerinde

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

tasarım kurgularına entegre etmelerinde sorunlar ortaya çıkmaktadır.

KURAMSAL ÇERÇEVE

Mimarlık disiplini ortaya koyduğu ürünlerin özne - nesne bağlamında bir iletişim özelliği taşıması nedeni ile anlambilimin ve göstergebilimin araştırma konusu içinde yer almaktadır. Bu nedenle mimarlık nesnesini anlambilim ve göstergebilim kavram ve tanımlarıyla ele almak ve değerlendirerek analiz etmek mümkündür. Mimarlık nesnesi bir dil olgusu olarak ele alındığında gösteren, gösterilen ve gösterge bileşenlerini içeren bir mimarlık göstergesi olarak ifade edilmektedir.

Mimarlık ürünleri farklı anlamları ihtiva eden dil olgusu gibi gerek tekil olarak bireye gerekse topluma mesaj verme özelliğine sahiptir. Retrospektif olarak ta mimari ürünler incelendiğinde kendine has bir dile sahip oldukları görülebilir. Bu dilin verdiği mesajı anlamak ve analiz edebilmek için anlambilim (semiyotik) üzerine düşünmek kaçınılmazdır. Bir mimari objenin anlambilimsel açıdan okunması; mimari ürünün algılanan formunun görünüşünün ötesine geçilerek yorumlanıp adlandırılması ile ve ürünün tasarlanmasında hangi parametrelerin rol oynadığını ve kullanıldığının ortaya konulması ile mümkündür. Bu parametreler estetik, kültürel, tarihi, felsefi, coğrafi, ekonomik ve diğer etkenler gibi

çok çeşitli olup zaman ve toplumsal açıdan farklılıklar içerebilmektedir.

Dolayısıyla mimari bir objenin anlambilimsel açıdan algılanan biçimi, tasarımı belirleyen etkenler ile ilişkilidir. Mimari ürünü algılayan kişiler, mimari obje üzerinden tasarlayanın düşünceleri, hedefleri, öncelikleri, tercihleri hakkında, mimari objenin ve çevrenin fiziki özellikleri, kullanıcıların sosyal, tarihsel, ekonomik özellikleri ve yaşantıları hakkında çeşitli çıkarımlar yapmaktadırlar.

Anlambilimsel açıdan bir mimari ürünün dili çözümlenirken ve analiz edilirken, öncelikle dolaysız olarak boyut ve oran gibi biçim elemanları, ardından ise bu biçim elemanlarını ifade eden duygu ile ilgili ifade elemanları ve en son olarak sezgisel ve bilinçaltına dayalı elemanlar algılanmaktadır. Bu algılama sürecinde, göstergebilimin alt kavramları olan düz anlam ve yan anlam öne çıkmaktadır.

Mimari ürün hangi yaklaşımla tasarlanırsa tasarlanırsa analizlerde belli başlı ölçütler kullanılmaktadır. Mimaride anlamı belirlemek için Morris'in göstergebilime kazandırdığı ve Broadbent'in de (Broadbent, 1996: 84-102) mimari yapı okumalarında kullandığı anlamlama sürecindeki sentaktik (biçimsel) boyut, semantik boyut (anlamsal) ve pragmatik boyutu içeren üçlü ölçütlerden yararlanılmıştır.

Sentaktik (biçimsel) boyutta göstergelerin biçimsel ilişkileri ve formun iki ya da üç bo-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

yutlu geometrik sistemler aracılığıyla meydana getirilmesi süreçleri incelenmektedir. Böylelikle biçimsel öğeler arasındaki ilişki incelenerek mimarlıkta biçimsel estetik ilkeleri analiz edilmektedir. Tasarımcı, soyut bir kavramın ifadesi olan ve kendinden başka bir şeye benzemeyen yararsal ve anlamsal değerlendirmelerin ötesinde olan biçimi amaçladığında yeni bir düzen yaratmak durumundadır. Zaten her ne yolla oluşturulmuş olursa olsun bir yapının inşa edilmeden önce kağıt üzerinde ortaya koyulabilmesi için tasarımcı formun anlamsal ve yararsal niteliklerini bir tarafa bırakarak salt mantıksal kuruluşundaki düzen ve geometriyi kurmak zorundadır. Semantik (anlamsal) boyut; görsel algıya dayalı bir disiplin olan mimaride, mimari ürünün detaylarındaki ya da tümündeki simgesel anlamların okunması aracılığı ile analiz edilmektedir. Göstergeler dizgesinde, gösterenin gösterdiği anlam yani yan anlam semantik boyutla örtüşmektedir. Algılanan ve iletilen anlam, her toplumun kendi sosyokültürel yapısı ile oluşmuş değerlere ve bireysel yaşam tercihlerine bağlıdır. Mimari ürünün birincil anlamındansa simgesel değerleri taşıyan ikincil anlamları değerlendirilmelidir. Simgesel anlam, bir objenin kullanımına ilişkin yararlarını gösterdiği gibi, onun çağrışımsal anlamını da yansıtmaktadır. Bu nedenle simgesel anlamın zihinsel bir süreç sonucu ortaya çıktığı ve değer kazandığı kabul edilmektedir. Simge, bir mimari ürünün bütünü

olabileceği gibi bir cephesi, girişi veya rengi de olabilmektedir. Simgenin ortaya koyduğu anlam, her kültürün kendi değerleri çerçevesinde belirginleşir. Bir objenin, bir binanın ya da yapıyı çevrenin ifadesi, ilettiği mesaj, belirli bir zamanda, belirli bir toplum için kazanılmış olan değerlerden ve anlamlardan kaynaklanmaktadır (Aydınlı, 1993: 45-51).

Pragmatik (yararsal) boyutta ise; kullanıcıların davranışları, göstergeler ile göstergeleri kullananlar arasındaki ilişkiler incelenmektedir. Mimarlık göstergeleri kullanıcı davranışlarını ve kullanıcıların mimari ürüne karşı gösterdikleri tepkilerini en çok etkileyen faktörlerdendir. Pragmatik tasarım işlev ve kullanıma yönelik deneyimlerin esas alındığı biçim ve fonksiyonları ortaya koyar. Mekanlar veya mekan öğeleri, duvarlar, kapılar, pencereler salt belli bir işleve en uygun koşulları oluşturmak üzere bir araya gelmektedir. Ancak bu işlemler sonucunda oluşan form işlevsel bir gerekliliğin ürünü olmaktadır. Pragmatik yaklaşımda form kompozisyonlarını oluşturan bütün elemanlar yarara yönelik olarak biçimlendirilmektedir.

İletişimin başlıca unsuru olan dil, kuralları olan ve bu kurallar çerçevesinde sürekli gelişim gösteren canlı bir varlıktır. Duygu ve düşüncelerin ürünü olarak ortaya çıkan her nesne, davranış ve hareket bir dil oluşturmakta ve bir iletişim biçimi tarif etmektedir. Bu bağlamda bakıldığında, dilin sözel, görsel

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yılı: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

ve yazınsal olmak üzere pek çok ifade biçimi olduğu görülmektedir. Bu ifade biçimlerinden olan görsel düşünceyi ortaya koyan başarılı bir tasarımın oluşması için öne sürülen düşüncenin; yani ilkel sayılabilecek bir kavramın geliştirilip işlenebilir bir noktaya getirilebilmesi ve iletilmesi gerekmektedir (Yu, 2001: 22-28). Kavramlar yoluyla sorgulama yapılarak bir öğrenme ve geliştirmenin gerçekleştiği adımda önemli olan; soyut ve kavramsal tanımlar şeklindeki amaçları, tasarım kavramlarına dönüştüren bir dilin uygulanması gerekliliğidir (Zelanski, 1987: 82-124). Bu bağlamda birbirleriyle bağlantılı olan dilbilim, anlambilim ve göstergebilimin gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Mimarlık dildeki kelimeler yerine form, ışık, doku, ölçü, oran gibi kavramları kullanan, kendine özgü bir dilden oluşmaktadır. Böylece konuşma dilindeki gibi göstergeler arasında ilişkiler oluşturulmuş ve bu göstergelere farklı anlamlar yüklenmiştir. Aynı zamanda mimarlık disiplini, yaşadığı dünyadaki karmaşık ilişkiler ağını çözerek, anlamlama, yorumlama ve öğrenme ihtiyacı içerisinde olan insan için, önemli bir göstergeler dağarcığına sahiptir. Mimarlıkta göstergebilim; kuram ve yaklaşım incelemeleri, göstergebilim öncesi yorumlar, mimarlık göstergebilim yorumları, kent göstergebilim yorumları ve göstergebilim ötesi yorumlar adı altında dört farklı gruba ayrılmaktadır (Yücel, 1999: 54-68). Bu

çalışmaya da kurgu ve metodoloji açısından altlık oluşturan kent ve göstergebilim ilişkisi incelendiğinde ise Barthes'in "Göstergebilim ve Şehircilik" adlı makalesindeki yaklaşımları belirleyici olmuştur. Barthes makalesinde "Şehir bir söylemdir ve bu söylem gerçek bir dildir; şehir içinde yaşayanlarla konuşur, biz şehirle konuşuruz. Kültürel veya aynı zamanda da psikolojik diyebileceğimiz yapılarla karşılaştığımızda gerçekte gösterilenin ya anlam kaymasına uğradığı, ya da doğrudan doğruya kendisinin gösteren olduğu mecazlar zincirini buluruz. Eğer bu düşünceleri şehir içinde ele alırsak, şimdiye kadar şehircilik araştırmalarında hiç görmediğim veya en azından açıkça ifade edildiğine hiç rastlamadığım bir boyutu gün ışığına çıkarabiliriz sanıyorum" demektedir (Barthes, 1982: 15-19). Böylelikle kentsel ölçekli çalışmaların geleneksel olarak daha çok fiziksel planlama ve tasarım faaliyetleri çerçevesinde şekillendiği ancak günümüzde bu bakış açısı ve metodolojik çerçevenin yeterli olamayacağını ve göstergebilimsel açıdan yan anlamların ortaya çıkarılmasıyla beraber, farklı bakış açılarının da ortaya konulabileceğini vurgulamaktadır.

Bunlara ek olarak, göstergeler ile anlam arasındaki bağlantıyı gösterenin kullanımı belirlemektedir. Göstergeyi oluşturan, gösteren ve gösterilen arasındaki bağlantı anlamlama olarak ifade edilmektedir. Göstergebilim, anlamın olduğu her yerde anlam üretim sü-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

recine ilişkin bir tür çözümleyici bakış açısı geliştirmektedir (Uysal, 2015:1-18). Mimar veya tasarımcı herhangi bir öğeyi tasarlarlarken kişilerin aklındaki bazı kavramlara atıfta bulunmaktadır. Bu kavramlar, kültürün etkisi ile oluşan kavramlardan oluşmakta ve birbirleriyle olan bağlantıları ile anlamlar yüklenmektedir (Erkman, 2016: 12-36).

Herhangi bir fonksiyonun önem veya anlam kazanması için diğer fonksiyonlarla etkileşimde bulunması gerekmektedir. Bir binaya veya kentsel mekana bakan kişinin zihninde belirli anlamlar oluşmaktadır. Lindsey, düz anlamı tanımlarken tüm kullanıcıların sahip olduğu bir işaret olduğu ve düz anlamın fiziksel kullanımı barındırdığını ifade etmiştir. Yan anlam ise, kişilerin edindiği tecrübeler göre binaları ve çevrelerini yorumlaması ve bu yorumlara kültürel değerleri aktarmak olarak ifade edilmektedir. Mimarlıkta işlev, düz anlama eş değerdir. Kişiler gördükleri göstergeleri baktıkları ilk anda zihinlerinde oluşan birincil anlamlar olarak ifade etmektedir (Aydınlı, 1993: 45-51). Düz anlam dizgelerinde genel anlamlar baskınken, yan anlam dizgelerinde kişisel anlamlar baskındır. Göstergebilim kavramlarında biri olan metafor mimarlıkta yan anlamlar oluşturmaktadır. Yapılan metaforlar değişik görsel şifreleri bulduran kişilerin mimari öğeleri kendilerine göre, farklı bakış açıları ile algıladıklarını belirtmektedir. Umberto Eco, düz anlam ve

yan anlamın birbirlerinden ayrılamayacağını belirtmiştir. Ayrıca, kültürel şifrelerle beraber düz anlam ve yan anlamdan birinin ya da ikisinin de zaman içerisinde yok olacağını, devam edeceğini, yer değiştireceğini ya da birleşeceğini belirtmiş ve bazı durumlarda yan anlamın fonksiyonun önüne geçeceğini ortaya koymuştur. Örneğin, taht sözcüğünün kral ile olan çağrışımı oturma işlemi ile olan çağrışımından daima öndedir. Tüm bu nedenlerden dolayı düz anlam ve yan anlam değer yargılarından bağımsız olarak birincil işlev ve ikincil işlev olarak ifade edilmiştir (Broadbent, 1996: 84-102).

Kentsel mekanlar olan konutlar, kentsel donatılar ve yeşil alanlar bir mesaj iletme arzusu içerisinde değildir. Fakat bu yapıların konsepti ve dağılımı kişiler üzerinde farklı anlamlar (keder, sevinç, tedirginlik gibi) uyandırmaktadır. Örnek olarak evin düz anlamı; barınmak fonksiyonu iken yan anlamı; aile, güven gibi kavramları içermektedir. Mimarlık göstergeleri belirli işlevlere gönderme yapmaktadır. Bir mimarlık göstergesinin anlamını, mimarlık nesnesinin birincil işlevi (düz anlamsal anlam) ve ikincil işlevi (yan anlamsal / çağrışımsal anlam) meydana getirmektedirler. Aynı şekilde kentsel donatı elemanlarının kullanıcılar tarafından oluşturduğu farklı yan anlamları da Lynch (Lynch, 2016: 78-92) ve Meerwein (Meerwein ve diğ., 2007: 48-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yılı: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

64) tarafından ortaya konulmuş ve bu çalışmada da temel alınmıştır.

Mimarlıkta anlambilim, bilişsel ve duyuşsal alanda ifade edildiğinden, tasarımla olan iletişimde bilme, anlama ve beğenme şeklinde yorumlanmaktadır. Bu bağlamda anlam, sadece mimarlığın gözlemsel boyutundan oluşmamakta, duygu ve düşünce ile bütünlük kazanmaktadır (Aydınlı, 1993: 45-51). Mimarlık, fonksiyonelliğin dışında ayrıca bir şeyler ifade etmekte, bir şeyleri açıklamakta, bir şeylerin mesajını vermekte ve anlamlar taşımaktadır. Çünkü her obje, davranış, ses, ifade, sembol, simge, form bir şeyler ifade etmekte ve anlamlar taşımaktadır. Mimarlık, tasarlama, temsil etme gibi kavramları da beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda, mimarlık dilinin benzeşme yolu ile temsil aracı haline dönüştüğü görülmektedir. Mekan, yapı ve hatta şehir sadece kendisini değil, başka şeyleri de ifade etmekte ve başka anlamlar da barındırmaktadır. Toplum, kültürü, ekonomiyi, gösterişi, lüksü, sadelik gibi kavramları kişilerde çağrıştırmaktadır. Mimarlık, somut tecrübelerin alanını ve soyut ilişkileri de kapsamaktadır. Bu karmaşık yapı, mimarlığın çok boyutlu oluşundan kaynaklanmaktadır. Mimarlık gibi fonksiyonel, duygusal ve sosyal yönler barındıran, üretim pratiğinin, bu değişik alanlarla kurduğu ilişkileri inceleyen kuramcılar için dil önemli bir yere sahiptir. Sonuç olarak Abel, mimarlığın dilinin, ge-

lenek ve kültürel değerlerden beslendiğini, bundan dolayı mimarlık ve çevresinin anlambilimsel içeriğinin anlamlı bir çevrenin hazırlanmasıyla oluşacağını altını çizmiştir (Abel, 1997: 188-202).

Mimarlık dilini öğrenmeye çalışan mimarlık eğitimi gören öğrenciler, üniversiteye ilk başladıkları andan itibaren tasarım ile karşılaşmaktadırlar ve bundan sonraki hayatları boyunca tasarımla ilişkileri de hiç kesilmeden artarak devam edecektir (Kowaltowski ve diğ., 2010: 453-476). Tasarım dersi tek başına öğrencilere hem tasarlama, hem de gerçeğe dönüştürme aşamasında yeterli değildir (Ermiyagil, 2019:1-28). Bazı tasarım yaklaşımları incelendiğinde, kavram önerisinin oluşturulma aşamalarına pek değinilmediği (Oxman, 2004: 63-91), önem verilmediği ve bu sebepten orijinal olmayan veya anlamlandırılmayan tasarımların oluştuğu görülmektedir (Turan, 2003: 16-29). Dilbilim, anlambilim ve göstergebilim ile ilgili dersleri alan öğrencilerin ise tasarım kabiliyetleri gelişmekte (Zhao ve diğ., 2003: 54-75), soyut ve kavramsal tanımları daha iyi algılayabilecekleri düşünülmektedir (Parsaee ve diğ., 2015: 368-383).

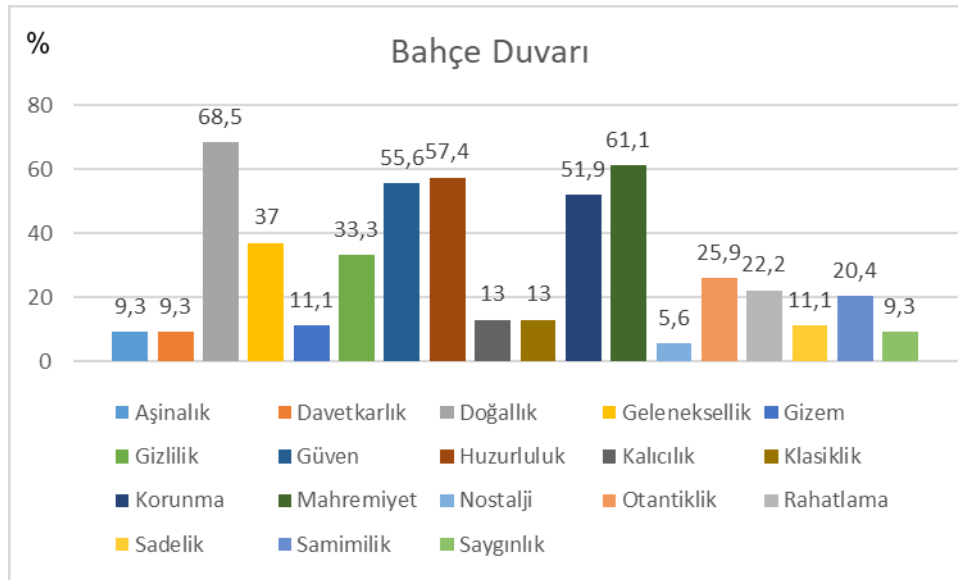
BULGULAR

“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan, 4.sınıfta öğrenim gören 54 öğrenciden oluşan örneklem

gurubunun kentsel donatı elemanları ile ilgili değerlendirilmeleri şu şekildedir;

Sınırlandırıcı (bahçe duvarı) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %28.6'dır (Şekil 2). Bu bağlamda %28.6'nın

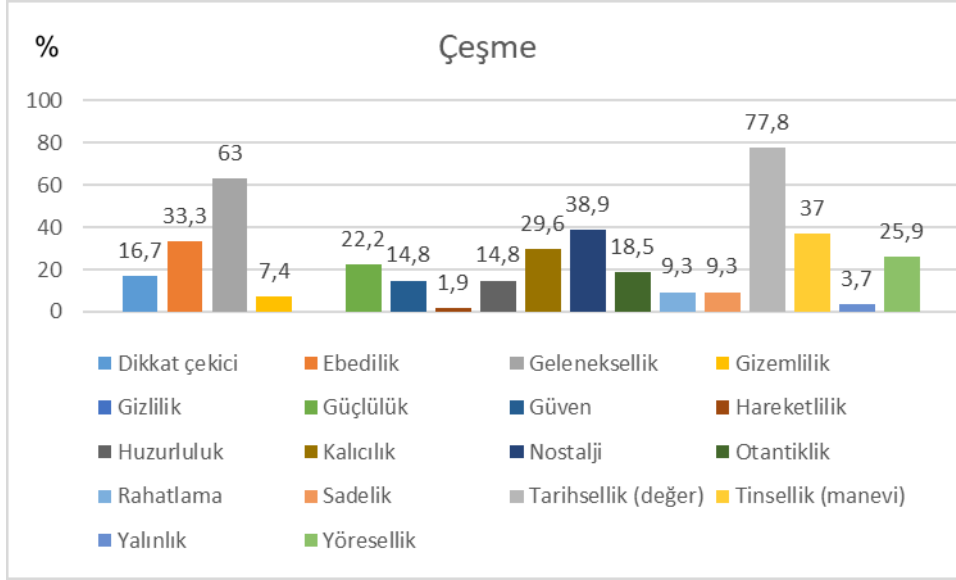
üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 7 kavrama düşürülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en aza doğru, doğallık (%68.5), mahremiyet (%61.1), huzurluluk (%57.4), güven (%55.6), korunma (%51.9), geleneksellik (%37) ve gizlilik (%33.3)'tir.

Şekil 2. Sınırlandırıcı (Bahçe Duvarı) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Su ögesi (çeşme) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %23.5'tir (Şekil 3). Bu bağlamda %23.5'in üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 7 kavrama düşürülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en aza doğ-

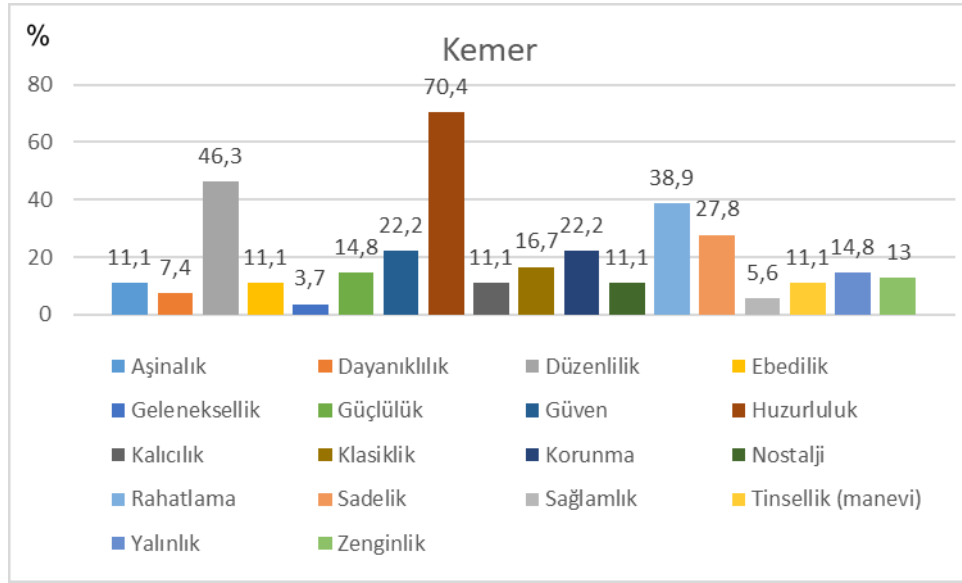
ru, tarihsellik (değer) (%77.8), geleneksellik (%63), nostalji (%38.9), tinsellik (manevi) (%37), ebedilik (%33.3), kalıcılık (%29.6) ve yöresellik (%25.9)'tir.

Şekil 3. Su Ögesi (Çeşme) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Üst örtü ögesi (kemer) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %19,9'dur (Şekil 4). Bu bağlamda %19,9'un üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 6 kavrama dü-

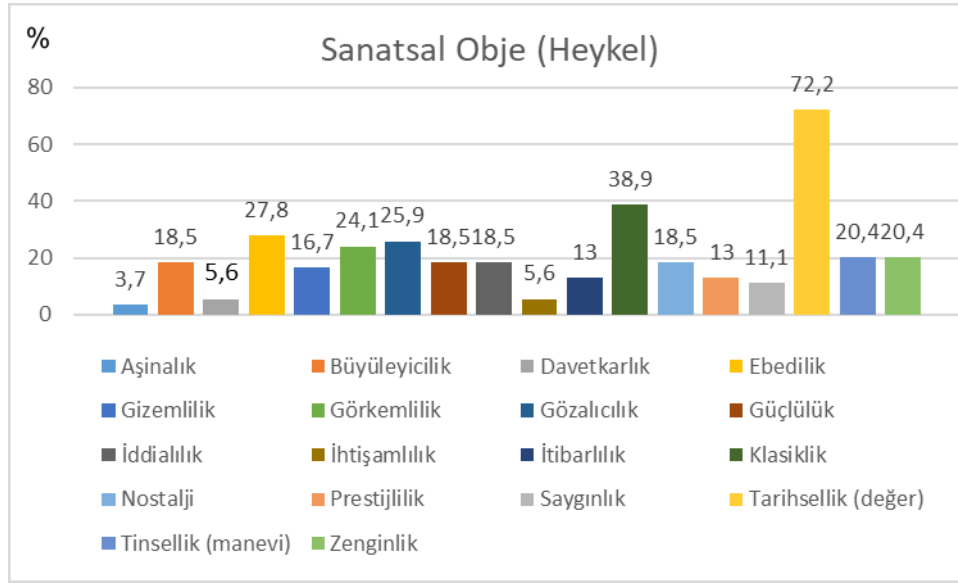
şürülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en aza doğru, huzur (%70,4), düzenlilik (%46,3), rahatlama (%38,9), sadelik (%27,8), korunma ve güven (%22,2)'dir.

Şekil 4. Üst Örtü Ögesi (Kemer) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Sanatsal obje (heykel) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %20.6'dır (Şekil 5). Bu bağlamda %20.6'nın üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 5 kavrama düşürül-

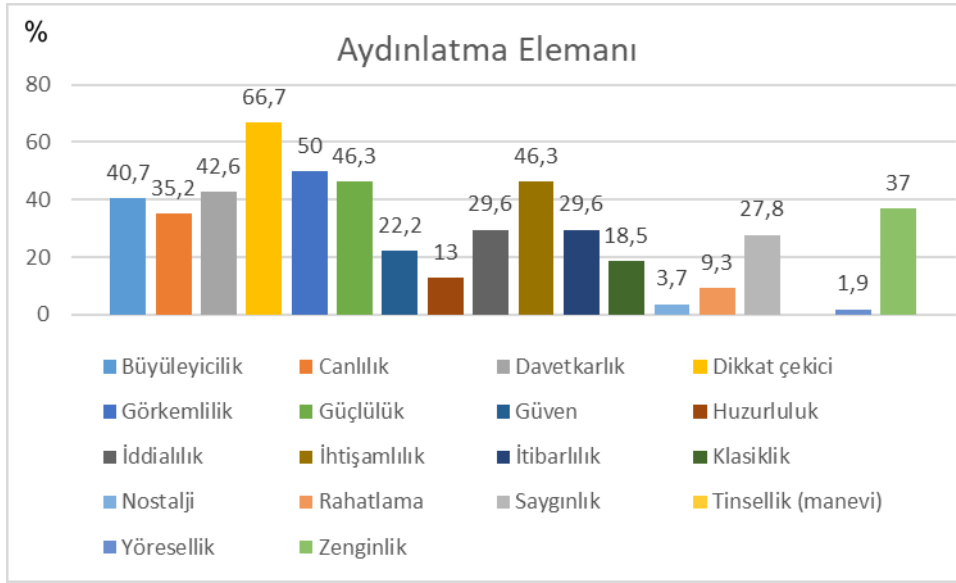
müştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en aza doğru, tarihsellik (değer) (%72.2), klasiklik (%38.9), ebedilik (%27.8), göz alıcılık (%25.9) ve görkemlilik (%24.1)'tir.

Şekil 5. Sanatsal Objeler (Heykeller) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Aydınlatma elemanı kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %28.9'dur (Şekil 6). Bu bağlamda %28.9'un üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 10 kavrama düşürülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en

aza doğru, dikkat çekicilik (%66.7), görkemlilik (%50), ihtişamlılık ve güçlülük (%46.3), davetkarlık (%42.6), büyüleyicilik (%40.7), zenginlik (%37), canlılık (%35.2), iddialılık ve itibarlılık (%29.6)' tir.

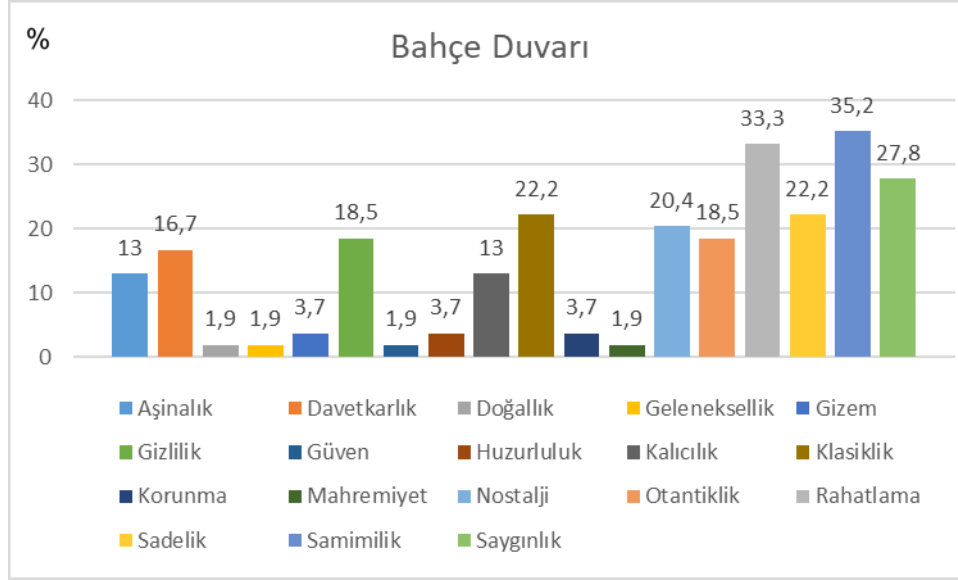

Şekil 6. Aydınlatma Elemanı Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. Sınıfta okuyan 54 öğrencinin kentsel donatı elemanları ile ilgili değerlendirilmesi şu şekildedir;

Sınırlandırıcı (bahçe duvarı) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %14,4’dür (Şekil 7). Bu bağlamda %14,4’ün

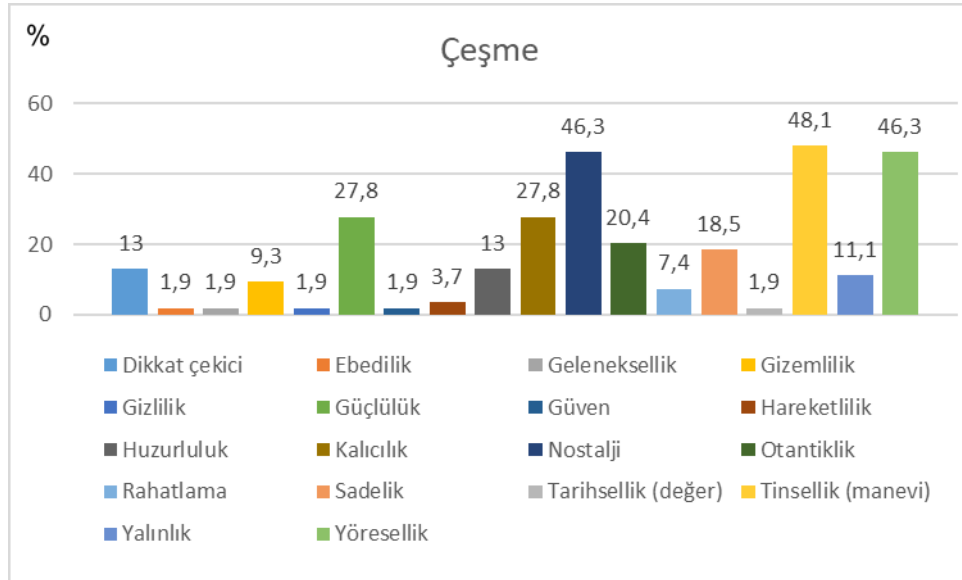
üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 9 kavrama düşürülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en aza doğru, samimilik (%35,2), rahatlama (%33,3), saygınlık (%27,8), klasiklik ve sadelik (%22,2), nostalji (%20,4), gizlilik ve otantiklik (%18,5) ve davetkarlık (%16,7)’tir.

Şekil 7. Sınırlandırıcı (Bahçe Duvarı) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Su ögesi (çeşme) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %16.7'dir (Şekil 8). Bu bağlamda %16.7'nin üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 7 kavrama düşürülmüştür.

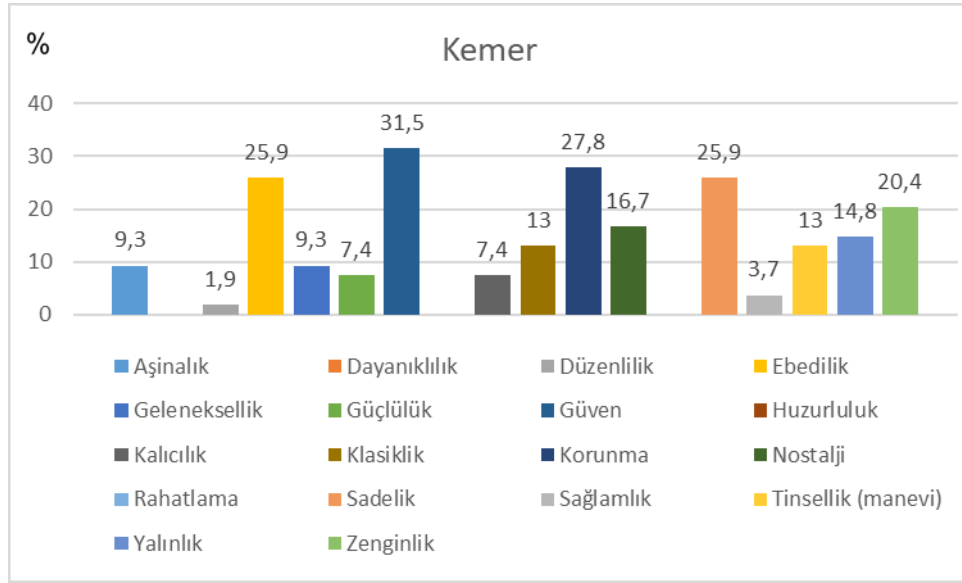
Bu kavramlar en çok seçilenden en aza doğru, tinsellik (manevi) (%48.1), yöresellik ve nostalji (%46.3), güçlülük ve kalıcılık (%27.8), otantiklik (%20.4) ve sadelik (%18.5)'tir.

Şekil 8. Su Ögesi (Çeşme) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Üst örtü ögesi (kemer) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %12.6'dır (Şekil 9). Bu bağlamda %12.6'nın üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 9 kavrama düşürülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en

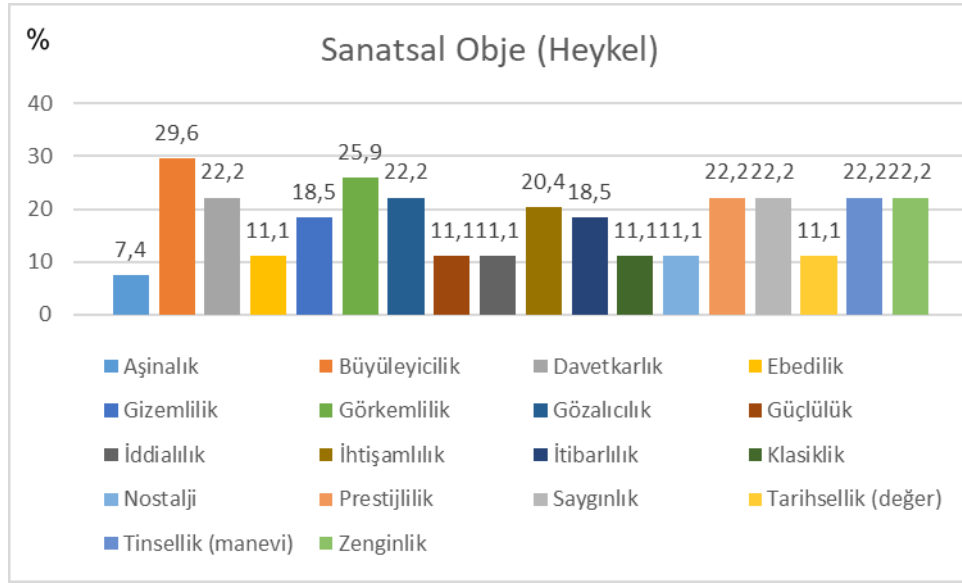
aza doğru, güven (%31.5), korunma (%27.8), ebedilik ve sadelik (%25.9), zenginlik (%20.4), nostalji (%16.7), yalınlık (%14.8), klasiklik ve tinsellik (manevi) (%13)'tir.

Şekil 9. Üst Örtü Ögesi (Kemer) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Sanatsal obje (heykel) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %17.7'dir (Şekil 10). Bu bağlamda %17.7'nin üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 11 kavrama düşürülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en

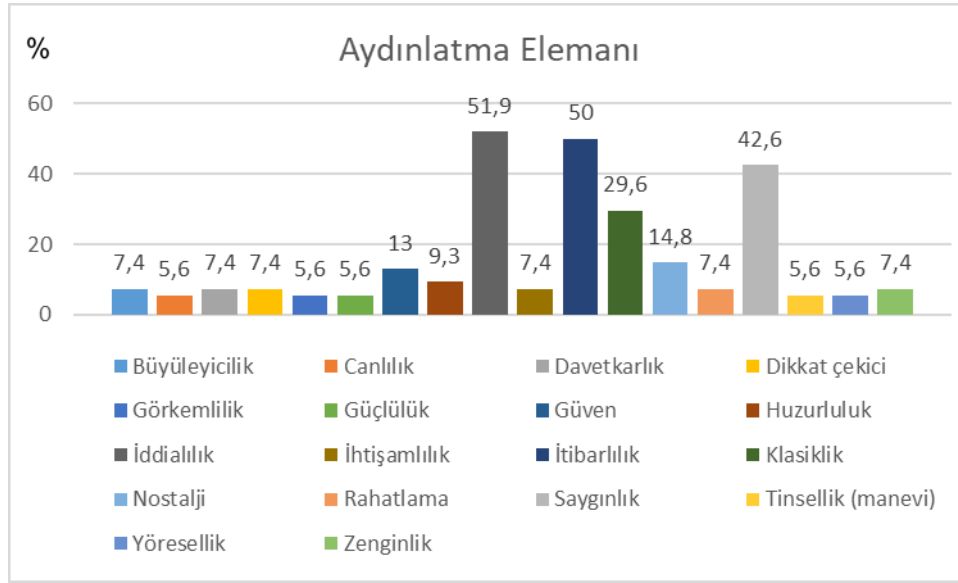
aza doğru, büyüleyicilik (%29.6), görkemlilik (%25.9), davetkarlık, göz alıcılık, prestijlilik, saygınlık, tinsellik (manevi) ve zenginlik (%22.2), ihtişamlılık (%20.4), gizemlilik ve itibarlılık (%18.5)'tir.

Şekil 10. Sanatsal Obje (Heykel) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Aydınlatma elemanı kentsel donatı elemanı-
nın, sonuçlarının ortalaması %15,7'dir (Şekil
11). Bu bağlamda %15,7'nin üzeri dikkate alı-
narak 18 kavramdan 4 kavrama düşürülmüş-

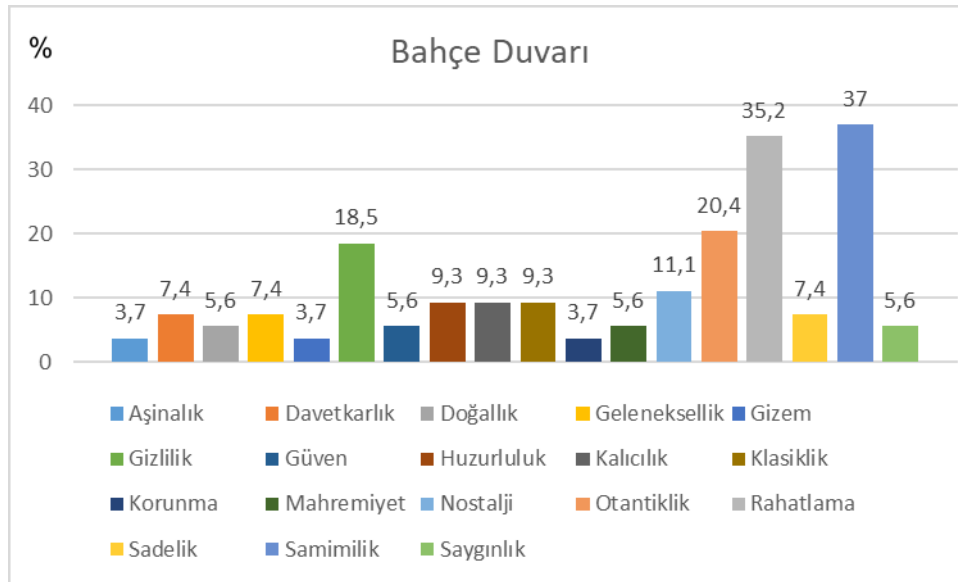
tür. Bu kavramlar en çok seçilenden en aza
doğru, iddialılık (%51.9), itibarlılık (%50),
saygınlık (%42.6) ve klasiklik (%29.6)'tir.

Şekil 11. Aydınlatma Elemanı Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencilerinin kentsel donatı elemanlarının değerlendirilmesi şu şekildedir; Sınırlandırıcı (bahçe duvarı) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %11.4’dür (Şekil 12).

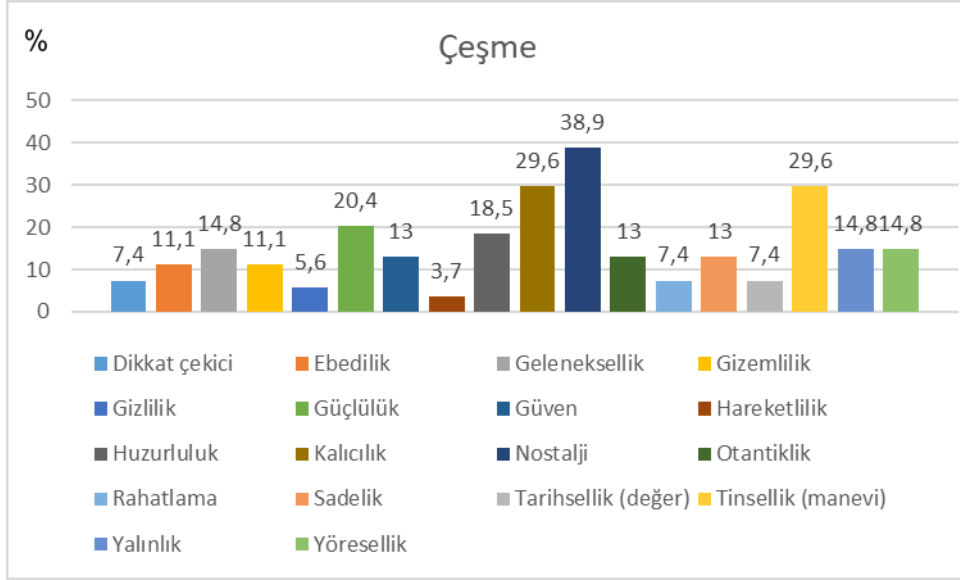
Bu bağlamda %11.4’ün üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 4 kavrama düşürülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en aza doğru, samimilik (%37), rahatlama (%35.2), otantiklik (%20.4) ve gizlilik (%18.5)’tir.

Şekil 12. Sınırlandırıcı (Bahçe Duvarı) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Su ögesi (çeşme) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %15.2'dir (Şekil 13). Bu bağlamda %15.2'nin üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 5 kavrama düşürülmüştür.

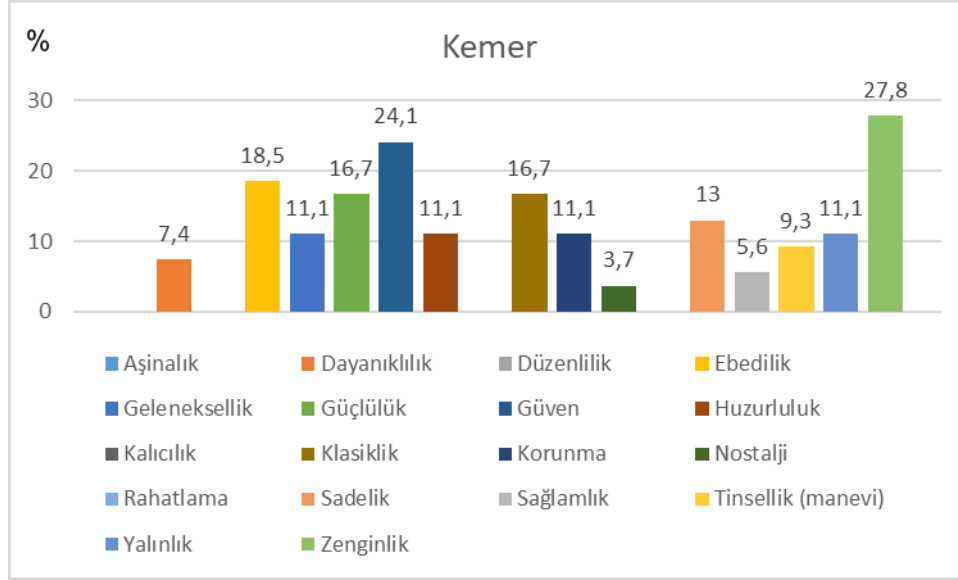
Bu kavramlar en çok seçilenden en aza doğru, nostalji (%38.9), kalıcılık ve tinsellik (manevi) (%29.6), güçlülük (%20.4) ve huzurluluk (%18.5)' tur.

Şekil 13. Su Ögesi (Çeşme) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Üst örtü ögesi (kemer) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %10.4'dür (Şekil 14). Bu bağlamda %10.4'ün üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 10 kavrama düşürülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilen-

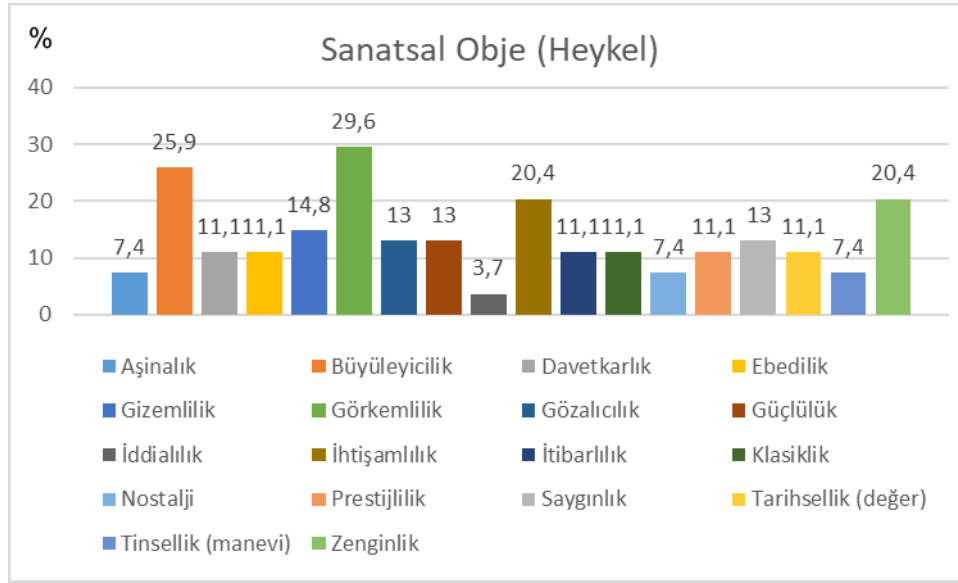
den en aza doğru, zenginlik (%27.8), güven (%24.1), ebedilik (%18.5), güçlülük ve klasiklik (%16.7), sadelik (%13), geleneksellik, huzur, korunma ve yalınlık (%11.1)' tır.

Şekil 14. Üst Örtü Ögesi (Kemer) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Sanatsal obje (heykel) kentsel donatı elemanının, sonuçlarının ortalaması %13.4'dür (Şekil 15). Bu bağlamda %13.4'ün üzeri dikkate alınarak 18 kavramdan 5 kavrama düşü-

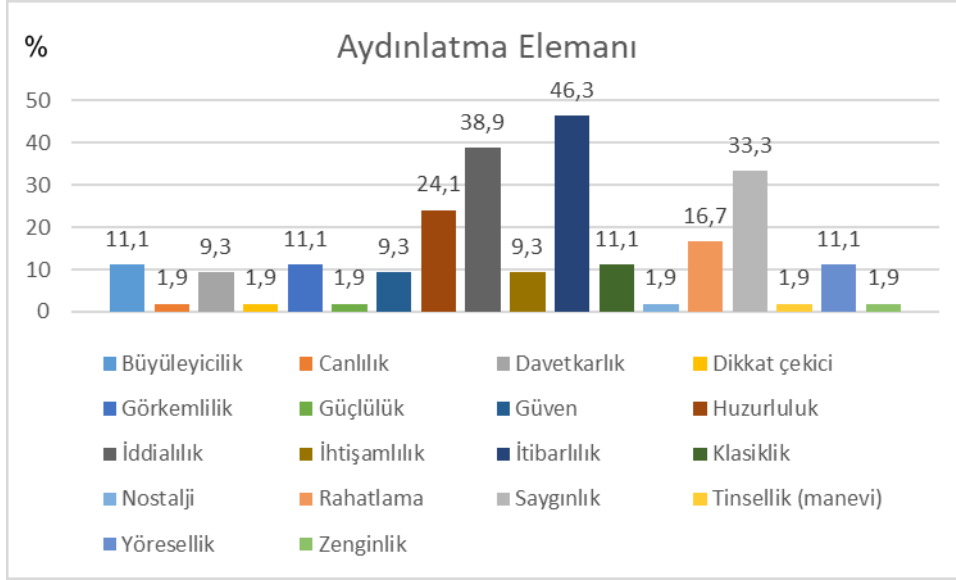
rülmüştür. Bu kavramlar en çok seçilenden en aza doğru, görkemlilik (%29.6), büyüleyicilik (%25.9), ihtişamlılık ve zenginlik (%20.4) ve gizemlilik (%14.8)' tir.

Şekil 15. Sanatsal Objeler (Heykeller) Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

Aydınlatma elemanı kentsel donatı elemanı-
nın, sonuçlarının ortalaması %13.5'dir (Şekil
16). Bu bağlamda %13.5'in üzeri dikkate alı-
narak 18 kavramdan 5 kavrama düşürülmüş-

tür. Bu kavramlar en çok seçilenden en aza
doğru, itibarlılık (%46.3), iddialılık (%38.9),
saygınlık (%33.3), huzur (%24.1) ve rahatla-
ma (%16.7)'dir.

Şekil 16. Aydınlatma Elemanı Kentsel Donatı Elemanı Sonuç Grafiği

TARTIŞMA

Dilbilim, anlambilim ve göstergibilim konularının tartışıldığı ders içeriklerinin, mimarlık ve iç mimarlık bölümlerinde mimari ve iç mimari tasarım derslerinde tasarım aşamasında soyut ve kavramsal tanımlar yapılırken destekleyici olduğu düşünülmektedir (Juodinytė-Kuznetsova, 2011: 1269-1280). Bu çalışmada desteklendiği üzere özellikle mimari ve iç mimari tasarım derslerinde peyzaj tasarımı aşamasında dilbilim, anlambilim ve göstergibilim açısından eğitim almış öğrencilerin daha bilinçli tasarım kurguları ortaya koyduğu (Nack ve diğ., 2001: 7-37) ve çözümler geliştirirken bu olguları göz önünde bulundurdıkları (Hattenhauer, 1984: 71-77) belirlenmiştir.

Kanı araştırması sonucunda kentsel donatı elemanlarının değerlendirilmesi ve analizler yapıldığında aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir;

- Sınırlandırıcı (bahçe duvarı) kentsel donatı elemanına ilişkin değerlendirmeler şu şekildedir (Tablo 1.) :

“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri değerlendirmeleri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavrama genel olarak yabancı oldukları için istatistiksel olarak dengeli bir dağılım oluşmuş ancak %37 ile samimilik ve %35.2 ile rahatlama kavramları öne çıkmaktadır. Bunun yanında “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yılı: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

“için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri analiz edildiğinde samimilik, rahatlama, saygınlık, klasiklik, sadelik, nostalji, gizlilik, otantiklik ve davetkarlık kavramları ile ilgili bilinç seviyelerinin ilgili dersleri almamış olmalarına rağmen 1. Sınıflara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Son olarak “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavrama genel olarak yabancı olmadıkları, doğallık, mahremiyet, huzurluluk, güven, korunma,

geleneksellik ve gizlilik kavramlarını yüksek oranlarda seçtikleri görülmektedir. Özellikle öğrencilerin %68.5’i doğallık kavramını ve %61.1’i mahremiyet kavramını yüksek oranda seçerek kentsel donatı elemanı olarak sınırlandırıcı (bahçe duvarı) kullanımında mimari ve iç mimari tasarım derslerinde doğallık ve mahremiyet kavramlarından yola çıkan konseptler geliştirdikleri ortaya çıkmaktadır. Buna ek olarak %57.4 ile huzurluluk, %55.6 ile güven ve %51.9 ile korunma kavramları takip etmektedir.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tablo 1. Sınırlandırıcı (Bahçe Duvarı) Kentsel Donatı Elemanına İlişkin Sonuçlar

Sınırlandırıcı (Bahçe Duvarı)	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri
Aşinalık	%9,3	%13	%3,7
Davetkarlık	%9,3	%16,7	%7,4
Doğallık	%68,5	%1,9	%5,6
Geleneksellik	%37	%1,9	%7,4
Gizem	%11,1	%3,7	%3,7
Gizlilik	%33,3	%18,5	%18,5
Güven	%55,6	%1,9	%5,6
Huzurluluk	%57,4	%3,7	%9,3
Kalıcılık	%13	%13	%9,3
Klasiklik	%13	%22,2	%9,3
Korunma	%51,9	%3,7	%3,7
Mahremiyet	%61,1	%1,9	%5,6
Noştalji	%5,6	%20,4	%11,1
Otantiklik	%25,9	%18,5	%20,4
Rahatlama	%22,2	%33,3	%35,2
Sadelik	%11,1	%22,2	%7,4
Samimilik	%20,4	%35,2	%37
Saygınlık	%9,3	%27,8	%5,6

- Su ögesi (çeşme) kentsel donatı elemanına ilişkin değerlendirmeler şu şekildedir (Tablo 2.):

“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri değerlendirmeleri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavra-

ma genel olarak yabancı oldukları için istatistiksel olarak dengeli bir dağılımın olduğu ancak %38.9 ile noştalji, %29.6 ile tinsellik ve kalıcılık kavramlarının öne çıktığı görülmektedir. Bunun yanında “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri analiz

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yılı: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

edildiğinde tinsellik (manevi), yöresellik, nostalji, güçlülük, kalıcılık, otantiklik ve sadelik kavramları ile ilgili bilinç seviyelerinin ilgili dersleri almamış olmalarına rağmen 1. Sınıflara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Son olarak “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavrama genel olarak yabancı olmadıkları, tarihsellik, gele-

neksellik, nostalji, tinsellik, ebedilik, kalıcılık ve yöresellik kavramlarını yüksek oranlarda seçtikleri görülmektedir. Özellikle öğrencilerin %77.8’i tarihsellik kavramını ve %63’ü geleneksellik kavramını yüksek oranda seçerek kentsel donatı elemanı olarak su ögesinin (çeşme) kullanımında mimari ve iç mimari tasarım derslerinde tarihsellik ve geleneksellik kavramlarından yola çıkan konseptler geliştirdikleri ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2. Su Ögesi (Çeşme) Kentsel Donatı Elemanına İlişkin Sonuçlar

Su Ögesi (Çeşme)	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri
Dikkat çekici	%16,7	%13	%7,4
Ebedilik	%33,3	%1,9	%11,1
Geleneksellik	%63	%1,9	%14,8
Gizlilik	%7,4	%9,3	%11,1
Gizlilik	%0	%1,9	%5,6
Güçlülük	%22,2	%27,8	%20,4
Güven	%14,8	%1,9	%13
Hareketlilik	%1,9	%3,7	%3,7
Huzurluluk	%14,8	%13	%18,5
Kalıcılık	%29,6	%27,8	%29,6
Noştalji	%38,9	%46,3	%38,9
Otantiklik	%18,5	%20,4	%13
Rahatlama	%9,3	%7,4	%7,4
Sadelik	%9,3	%18,5	%13
Tarihsellik (değer)	%77,8	%1,9	%7,4
Tinsellik (manevi)	%37	%48,1	%29,6
Yalınlık	%3,7	%11,1	%14,8
Yöresellik	%25,9	%46,3	%14,8

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

- Üst örtü ögesi (kemer) kentsel donatı elemanına ilişkin değerlendirmeler şu şekildedir (Tablo 3.):

“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri değerlendirmeleri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavrama genel olarak yabancı oldukları için istatistiksel olarak dengeli bir dağılım oluşmuş ancak %27.8 ile zenginlik ve %24.1 ile güven kavramları öne çıkmaktadır. Bunun yanında “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri analiz edildiğinde ebedilik, güven, korunma, nostalji, sadelik, tinsellik ve yalnızlık kavramları ile ilgili bilinç düzeylerinin

ilgili dersleri almamış olmalarına rağmen 1. Sınıflara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Son olarak “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavrama genel olarak yabancı olmadıkları, düzenlilik, güven, huzurluluk, korunma, rahatlama ve sadelik kavramlarını yüksek oranlarda seçtikleri görülmektedir. Özellikle öğrencilerin %70.4’ü huzurluluk kavramını ve %46.3’ü düzenlilik kavramını yüksek oranda seçerek kentsel donatı elemanı olarak üst örtü ögesi (kemer) kullanımında mimari ve iç mimari tasarım derslerinde huzurluluk ve düzenlilik kavramlarından yola çıkan konseptler geliştirdikleri ortaya çıkmaktadır.

Tablo 3. Üst Örtü Ögesi (Kemer) Kentsel Donatı Elemanına İlişkin Sonuçlar

Üst Örtü Ögesi (Kemer)	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri
Aşinalık	%11,1	%9,3	%0
Dayanıklılık	%7,4	%0	%7,4
Düzenlilik	%46,3	%1,9	%0
Ebedilik	%11,1	%25,9	%18,5
Geleneksellik	%3,7	%9,3	%11,1
Güçlülük	%14,8	%7,4	%16,7
Güven	%22,2	%31,5	%24,1
Huzurluluk	%70,4	%0	%11,1
Kalıcılık	%11,1	%7,4	%0
Klasiklik	%16,7	%13	%16,7
Korunma	%22,2	%27,8	%11,1
Nostalji	%11,1	%16,7	%3,7
Rahatlama	%38,9	%0	%0
Sadelik	%27,8	%25,9	%13
Sağlamlık	%5,6	%3,7	%5,6
Tinsellik (manevi)	%11,1	%13	%9,3
Yalnlık	%14,8	%14,8	%11,1
Zenginlik	%13	%20,4	%27,8

- Sanatsal obje (heykel) kentsel donatı elemanına ilişkin değerlendirmeler şu şekildedir (Tablo 4.):

“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri değerlendirmeleri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavra-

ma genel olarak yabancı oldukları için istatistiksel olarak dengeli bir dağılımın olduğu ancak %29.6 ile görkemlilik ve %25.9 ile büyüleyicilik kavramlarının öne çıktığı görülmektedir. Bunun yanında “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

analiz edildiğinde büyüleyicilik, görkemlilik, davetkarlık, göz alıcılık, prestijlilik, saygınlık, tinsellik (manevi) ve zenginlik, ihtişamlılık, gizemlilik ve itibarlılık kavramları ile ilgili bilinç seviyelerinin ilgili dersleri almamış olmamalarına rağmen 1. Sınıflara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Son olarak “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavrama genel olarak

yabancı olmadıkları, tarihsellik (değer), klasiklik, ebedilik, göz alıcılık ve görkemlilik kavramlarını yüksek oranlarda seçtikleri görülmektedir. Özellikle öğrencilerin %72.2’si tarihsellik kavramını ve %38.9’u klasiklik kavramını yüksek oranda seçerek kentsel donatı elemanı olarak sanatsal obje (heykel) kullanımında mimari ve iç mimari tasarım derslerinde tarihsellik ve klasiklik kavramlarından yola çıkan konseptler geliştirdikleri ortaya çıkmaktadır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yılı: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tablo 4. Sanatsal Objeler (Heykeller) Kentsel Donatı Elemanına İlişkin Sonuçlar

Sanatsal Objeler (Heykeller)	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri
Aşinalık	%3,7	%7,4	%7,4
Büyüleyicilik	%18,5	%29,6	%25,9
Davetkarlık	%5,6	%22,2	%11,1
Ebedilik	%27,8	%11,1	%11,1
Gizemlilik	%16,7	%18,5	%14,8
Görkemlilik	%24,1	%25,9	%29,6
Göz alıcılık	%25,9	%22,2	%13
Güçlülük	%18,5	%11,1	%13
İddialılık	%18,5	%11,1	%3,7
İhtişamlılık	%5,6	%20,4	%20,4
İtibarlılık	%13	%18,5	%11,1
Klasiklik	%38,9	%11,1	%11,1
Noşalji	%18,5	%11,1	%7,4
Preşijlilik	%13	%22,2	%11,1
Saygınlık	%11,1	%22,2	%13
Tarihsellik (değer)	%72,2	%11,1	%11,1
Tinsellik (manevi)	%20,4	%22,2	%7,4
Zenginlik	%20,4	%22,2	%20,4

- Aydınlatma elemanı kentsel donatı elemanına ilişkin değerlendirmeler şu şekildedir (Tablo 5.):

“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri değerlendirmeleri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavra-

ma genel olarak yabancı olmalarına rağmen %46.3 ile itibarlılık ve %38.9 ile iddialılık kavramlarının öne çıktığı görülmektedir. Bunun yanında “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri analiz edildiğinde iddialılık, itibarlılık, saygınlık ve klasiklik

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

kavramları ile ilgili bilinç seviyelerinin ilgili dersleri almamış olmalarına rağmen 1. Sınıflara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Son olarak “Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri analiz edildiğinde kentsel donatı elemanları ile ilgili 38 kavrama genel olarak yabancı olmadıkları, dikkat çekicilik, görkemlilik, ihtişamlılık, güçlülük, davetkarlık, büyüleyicilik, zenginlik, canlılık,

iddialılık ve itibarlılık kavramlarını yüksek oranlarda seçtikleri görülmektedir. Özellikle öğrencilerin %66.7’si dikkat çekicilik kavramını ve %50’si görkemlilik kavramını yüksek oranda seçerek kentsel donatı elemanı olarak aydınlatma elemanı kullanımında mimari ve iç mimari tasarım derslerinde dikkat çekicilik ve görkemlilik kavramlarından yola çıkan konseptler geliştirdikleri ortaya çıkmaktadır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yılı: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tablo 5. Aydınlatma Elemanı Kentsel Donatı Elemanına İlişkin Sonuçlar

Aydınlatma Elemanı	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini alan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 4. sınıf öğrencileri	“Mimarlar için Anlambilim” ve “İç Mimarlar için Anlambilim” dersini almayan 1. sınıf öğrencileri
Büyüleyicilik	%40,7	%7,4	%11,1
Canlılık	%35,2	%5,6	%1,9
Davetkarlık	%42,6	%7,4	%9,3
Dikkat çekici	%66,7	%7,4	%1,9
Görkemlilik	%50	%5,6	%11,1
Güçlülük	%46,3	%5,6	%1,9
Güven	%22,2	%13	%9,3
Huzurluluk	%13	%9,3	%24,1
İddialılık	%29,6	%51,9	%38,9
İhtişamlılık	%46,3	%7,4	%9,3
İtibarlılık	%29,6	%50	%46,3
Klasiklik	%18,5	%29,6	%11,1
Noştalji	%3,7	%14,8	%1,9
Rahatlama	%9,3	%7,4	%16,7
Saygınlık	%27,8	%42,6	%33,3
Tinsellik (manevi)	%0	%5,6	%1,9
Yöresellik	%1,9	%5,6	%11,1
Zenginlik	%37	%7,4	%1,9

SONUÇ

Tarihsel kaynaklardan ve araştırmalardan bildiğimiz gibi tarımın keşfi ile avcı-toplayıcı yaşam şekline yerleşik düzene geçen insanoğlu özellikle korunmak ve barınmak gibi temel gereksinimlerini karşılamak üzere kendisine fiziksel çevreler oluşturmuştur.

Bu yapılar retrospektif olarak incelendiğinde buldukları dönemin ekonomik, kültürel ve sosyal ve toplumsal etkileri doğrultusunda şekillendikleri açıkça görülebilmektedir. Bu noktada en önemli kültürel öğelerden olan mimari ürünler insana ve topluma dair birçok duygu düşünce ve eğilimin yanında kültüre

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

ve toplumsal yapıya ilişkin önemli kodları da barındırmaktadır. Böylelikle kullanıcının anlamlama ve yorumlama süreçlerinin anlaşılmasına katkı sağlayan metodolojik yaklaşımı ile göstergebilim ve anlambilim, kültüre ilişkin kodların çözümlenmesinde ve mimari - kentsel çevrenin arka planında yer alan düşünsel boyutların açığa çıkarılmasında etkin bir rol oynayabilir.

Bu amaçla Türkiye’de mimarlık ve iç Mimarlık lisans eğitimi alan öğrencilerin, mimari ve iç mimari tasarım derslerinde dilbilim, anlambilim ve göstergebilim bağlamında kuramsal bilgilere ne kadar hakim olduğu, soyut ve kavramsal tanımları ne kadar bildiği, tasarım konsept geliştirme aşamalarında ne kadar kullandığı, ne kadar önemseydiği ve bir örneklem olarak kentsel donatı elemanlarının kullanımı üzerine yapılan bu çalışmada; ilgili dersleri alan öğrencilerin sınırlandırıcı (bahçe duvarı) için %68.5’inin doğallık kavramını ve %61.1’inin mahremiyet kavramını seçtiği; su ögesi (çeşme) için %77.8’inin tarihsellik kavramını ve %63’ünün geleneksel kavramını seçtiği; üst örtü ögesi (kemer) için %70.4’ünün huzurluluk kavramını seçtiği; sanatsal obje (heykel) için %72.2’sinin tarihsellik kavramını ve %38.9’unun klasiklik kavramını seçtiği; aydınlatma elemanı için %66.7’sinin dikkat çekicilik kavramını ve %50’sinin görkemlilik kavramını seçtiği ve

bilinç düzeyleri ile bu konudaki yetkinlerinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın bulgularına göre; göstergebilim, anlambilim - mimarlık ilişkisine ve göstergebilim ilkelerine hakim olan öğrencilerin kentsel ve mimari öğelerin sahip olduğu anlamları da göz önünde bulundurarak tasarımlarına yön verdikleri tespit edilmiştir. Sonuç olarak mimarlık eğitimi alan öğrencilerin dilbilim, anlambilim ve göstergebilim kavramları, göstergebilimin anlambilimin tanımı ve gerekliliği, göstergebilim ve mimarlık ilişkisi ile bu ilişki çerçevesinde yapılmış çalışmalar, göstergebilim ve anlambilim kuramcıları ve yaklaşımları, göstergebilim ilkeleri ve göstergebilimsel okuma çerçevesinde kurgulanmış dersleri almaları oldukça önemlidir. Bu amaçla yerleşik ve yaygın olarak kullanılmayan, dilbilim, anlambilim ve göstergebilim alanlarına dayalı olan derslerin mimarlık eğitimi veren kurumların ders programlarında yer alması için gerekli eğitimbilimsel çalışmaların yapılması gerekmektedir.

ÖNERİLER

Mimarlık, toplumsal yaşamda daima insanlar ile bir iletişim kurma çabasında olmalıdır. İletişim görsel öğelerin sahip oldukları simgesel değerlerinden oluşmaktadır. Simgesel değerler, kişiyi düşünmeye yöneltebilmeli, yorum yaptırabilmeli ve tartışma ortamları sağlayabilmelidir. Bu şekilde mimari bir ürün ve

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yılı: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

mimarlık eylemi kullanıcı ile barındırdığı ve aktardığı anlam doğrultusunda iletişim kurabilir. Bu bağlamda, mimari bir ürünün çevresine ilettiği mesaj, toplumun çağlar boyunca oluşturduğu değer sistemlerini ve yargılarının bir ifadesi olmak durumundadır. İçerdiği simgesel anlamın kapsamı dahilinde bazı değerleri taşıması gerekmektedir. Bu değerleri kapsayan mimari anlam, değerlerin somutlaştırılmış bir biçimi olarak yapıya yansımalıdır.

Mimarlık disiplininin anlamı ileten kendine has bir dil olgusuna sahip olması ve çok katmanlı, devinimsel bir iletişim biçimi olması nedeni ile mimari ve kentsel çevreye, kültürel yapıya ve toplumsal dinamiklere ilişkin önemli kodlar barındırdığı bilinmektedir. Böylelikle kuramsal altyapısı ve metodolojik yaklaşımları ile görece olarak yeni bir değerlendirme yöntemi olan göstergebilimin, mimari ve kentsel çevredeki kodların çözümlenmesinde, göstergeler arasındaki özellikle yan anlamsal ilişkilerin ortaya konmasında, göstergeler yardımıyla bir kentin ya da mimari ürünün bir metin olarak çözümlenebilmesinde önemli bir araç olarak kullanılabilmesi görülmektedir.

Böylelikle göstergebilim, genel olarak mimarlık disiplininde ve bu çalışmada vurgulandığı üzere kent ölçeğindeki çalışmalarda farklı düzeylerde okunabilmesine olanak sağlamakta, tarihsel süreçte oluşan karmaşık ilişkiler ağına retrospektif açıdan bakarak

çözümlemesine katkı sağlamaktadır. Buna bağlı olarak bir kentin ya da mimari ürünün bir metin gibi okunarak analiz edilebilmesi ve böylece kentsel ve mimari çevrede çok yönlü okumaların önünü açarak tasarımcıya çözüme, öğrenme ve doğru bir iletişim kurma noktasında sistematik bir yaklaşım getirebilecektir.

Göstergebilim sadece kültürel kodların ve tarihsel süreçte oluşan karmaşık ilişkilerin çözümlenmesinde rol oynamaz. Bu nedenle göstergebilimsel yaklaşımların kullandığı metodolojik yöntemler, sadece tarihi yapılar üzerinden yapılacak çözümlenmelerle sınırlı değildir. Bunun yanında çağdaş yapılar ve geleceğin mimari tasarımları göstergebilim çerçevesinde değerlendirilmelidir. Bununla birlikte göstergebilimsel yaklaşımlar, kent ölçeğinden, yapı ölçeğine kadar tüm katmanların tasarım süreçlerine de katkı sağlamaktadır. Tüm bu tasarım süreçlerinin başat oyuncusu olarak mimar, tasarladığı ürününü soyut kavramlardan, somut bir ürüne dönüştürmektedir. Mimar tarafından çeşitli kültürel ve sosyal ve eğitsel birikim çerçevesinde beyinde şekillenen ve daha sonra mimari iletişim teknikleri ile ortaya konulan fikir, fiziksel bir gerçekliğe kavuşabilme olanağına sahiptir. Böylelikle tasarımcı, ürün ve kullanıcı arasında bir iletişim ve etkileşimden söz edilebilir. Bu iletişim tasarımcının ürünüyle, ürünün kullanıcısıyla, kullanıcının tasarımcısıyla konuştuğu bir dile dönüşmektedir. Böylece gerek tasarımcı, ge-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

rekse kullanıcı bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde aynı zamanda istemli ya da istem dışı olarak göstergebilim ile ilgili özne – nesne diyalektiği çerçevesinde bir ilişki içindedir.

Bu amaçla dil – söz, gösteren – gösterilen, dizim – dizge, düz anlam – yan anlamdan oluşan göstergebilim ilkelerini içeren eğitim müfredatının dilbilim, anlambilim ve göstergebilim ile ilgili dersler çerçevesinde mimarlık ile ilişkili bir şekilde diğer üniversitelerin mimarlık eğitimi veren programlarına da eklenmesi gerekmektedir. Böylelikle anlambilim ve göstergebilim alanlarının içeriğinin öğrencilerin tasarım eğitimindeki tasarım stüdyoları çalışmalarında kavram geliştirme, ifade etme ve tanımlama aşamalarında katkı sağlayabilmesi söz konusu olacaktır. Bu amaçla;

- Anlambilim ve göstergebilim ile ilgili teorik ve uygulama içeren araştırmalar ve güncel eğitimbilimsel gelişmeler yakından izlemeli,
- Öğrencilerin biçimsel, psikolojik ve anlamsal ölççekler ile mekanların anlambilim ve göstergebilimsel yöntemle okumaları için kullanılan anlambilim göstergeleri ile dil arasındaki ilişkileri anlayabilecekleri uygulamalar geliştirilmeli ve uygulanmalı,
- Öğrenciler için mimari ürün ile kendisi arasındaki geliştireceği ilişkide, ürünü

anlama, anlatma, yorumlama ve farklı anlam üretme yeteneğini geliştirmede, dilsel ve dil dışı dizgeleri ayrı ayrı ve birlikte, bir bütünün kavranmasına, kavratılmasına dönük kullanımını yönetebilecekleri uygulamalar yapılması,

- Farklı sınıf düzeylerinde değişiklik göstermek kaydı ile öğrencilerin mimari ürünler ile ilgili bilinen, basit işlevi ve anlamı olanlardan, daha soyut, karmaşık, duygusal, duyusal imlerle üretilmiş ürünleri değerlendirebilecekleri sunumlar yapmaları sağlamalıdır,
- Anlambilimsel açıdan gösterge kullanımında, öğrencilere parça - bütün gerçekliğini kavratmaya yönelik tasarımlar ve uygulamalar yaptırılmalıdır,
- Öğrencilerin anlambilimsel ve göstergebilimsel açıdan göstergelerin konuyla kurulan ilintisi ve yaratıcılığı açısından özgün görselleri değerlendirmeleri sağlanarak imgeleme yetenekleri zenginleştirilmelidir,
- Öğrencilerin anlam katmanlarını çözme, değişik bağlamlarda, aynı görseli veya mimari ürünü çok farklı anlamlarda değerlendirebilme olanakları geliştirilerek, görsel/gösterge dünyasından, gerçek dünyayı büyük ve küçük ölçekli düzeyde anlama, anlatma becerisi, yüksek anlama düzeyine çıkarılmaya çalışılmalıdır,

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

- Ders materyalleri hazırlama sürecinde, yinelemeden kaçınarak, öğrencilerle etkileşimsel süreç işletilerek, onlara görsel üretme, gösterge imgeleme ve bu üretimleri anlatma da kullanma imkanı sağlanmalı; kuram, yöntem ve uygulama alanlarına ilişkin sunulan kavramsal bilgiler, öğrencilerin kavramasına dönük, zengin örneklemlerle betimlemeler ile verilmelidir,
- Öğrencilerin kavrayış, görüş, sezgi, değerlendirilme yeteneğini güçlendirmek amacıyla, kuramsal temel ile uygulama arasında köprü kurularak eğitim müfredatının sürekli güncellenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

ABEL, C., (1997). Architecture and identity, Oxford: Architectural Press, ss.188-202

AYDINLI, S., (1993). Mimarlıkta estetik değerler, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, ss.45-51

BARTHES, R., (1982). Göstergebilim ve şehirçilik, Mimarlık, çev. K. Gümüş, İ. Bilgin, ss. 15-19,

BROADBENT, G., (1996). A plain man's guide to the theory of signs in architecture, New York: Princeton Architectural Press, ss.84-102

ERKMAN, F., (2016). Göstergebilime giriş. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları, ss.12-36

ERMAN, O., YILMAZ, N., (2017). Mimari tasarımda konsept ve bağlam ilişkisi üzerine. Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi, 10:96-115. Doi: 10.17365/TMD.2017.1.012.x

ERMİYAGİL, M.,S.,A., (2019). İç mimarlık tasarım atölye dersleri ve bölüm dersleri ilişkisinin öğrenci gözüyle değerlendirilmesi. Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi, 18:1-28. Doi: 10.17365/TMD.2019.3.1

HATTENHAUER, D., (1984). The rhetoric of architecture: A semiotic approach. Communication Quarterly, 32(1): 71-77

JUODINYTE-KUZNETSOVA, K., (2011). Architectural space and Greimassian semiotics. Societal Studies, 3(4): 1269-1280

KRAMPEN, M., (1989). Semiotics in architecture and industrial / product design. Design Issues, 5(2): 124-140

KOWALTOWSKI, D.C., BIANCHI, G., DE PAIVA, V.T., (2010). Methods that may stimulate creativity and their use in architectural design education. International Journal of Technology and Design Education, 20(4): 453-476

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term
ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

- LYNCH, K., (2016).** Kent imgesi, Çev.: Başaran, İ., İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, ss.78-92
- MEERWEÏN, G., RODECK, B., MAHNKE, F. H., (2007).** Color-communication in architectural space. Walter de Gruyter, ss.48-64
- NACK, F., HARDMAN, L., (2001).** Denotative and connotative semantics in hypermedia: proposal for a semiotic-aware architecture. New Review of Hypermedia and Multimedia, 7(1): 7-37
- OXMAN, R., (2004).** Think-maps: teaching design thinking in design education. Design Studies, 25(1): 63-91
- PARSAEE, M., PARVA, M., KARİMİ, B., (2015).** Space and place concepts analysis based on semiology approach in residential architecture. HBRC Journal, 11(3): 368-383
- PLOWRIGHT, P., (2014).** Revealing architectural design: methods, frameworks and tools. Routledge, ss.122-154
- SAATY, T., (1994).** How to Make a Decision: The Analytic Hierarchy Process. Interfaces, 24(6): 19-43
- TURAN, N.K., ALTAŞ, N.E., (2003).** Tasarım sürecinde kavram. İTÜ Dergisi, 2(1): 16-29
- UYSAL, E., DEMİR, S., UYSAK, A., (2015).** Beden ve ruh ayrımını korkuyla bütünleyen organik temsiller: Francis Bacon. Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi, 5:1-18. Doi: 10.17365/TMD.2015511328
- YU, L.L.E., (2001).** From requirements to architectural design—using goals and scenarios. In First International Workshop From Software Requirements to Architectures-STRAW, ss.22-28
- YÜCEL, A., (1999).** Mimarlıkta Dil ve Anlam. Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Yayınları, ss.54-68
- ZELANSKI, P., FISHER, M.P., (1987).** *Shaping Space*. New York: Holt, Rinehartand Winston Co., ss.82-124
- ZHAO, G., ZHENG, J., MEERSMAN, R., (2003).** An Architecture Framework of Ontology Development and Deployment. STAR, 2003(01): 54-75

İNTERNET KAYNAKLARI

<https://kutahya.ktb.gov.tr/TR-69441/cesmeler.html> (E.T. 21.12.2019)

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yılı: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: When it comes to designing, the concepts have an importance. Linguistics, semantics and semiotics, which are not widely used in architectural education, have an importance in designing. But in Turkey, architecture and interior design at universities offering education; linguistics, semantics and semiotics do not seem to be given much attention. **Aim:** This study is a research based on semiotic concepts which are the consecutive actions of ‘vision, perception, expression and evaluation’, whether the abstract and conceptual definitions of the undergraduate and graduate students of Architecture and Interior Architecture adequately reflect the theoretical angle, fiction and concepts in the creation of designs. **Method:** In the study, the urban equipment used in the landscape design process in Architectural and Interior Design are selected in the study. Urban equipment were determined as 5 pieces. The concepts selected while determining these elements; familiarity, fascination, vitality, inviting, endurance, glamor, naturalness, regularity, eternity, traditionalism, mysteriousness, secrecy, majesty, eye-catching, resourcefulness, confidence, mobility, serenity, assertiveness, magnificence, reputation, permanence, classicism, protection, reputation privacy, nostalgia, authenticity, prestige, relaxation, simplicity, robustness, sincerity, dignity, historically, spirituality, simplicity, locality and wealth. In this study, urban equipment used in landscape design process in architectural and interior design were selected as boundary (garden wall), water element (fountain), shading element (arch), artistic object (sculpture) and lighting element. In this study, vision, perception, expression and evaluation actions were analyzed with a research based on semiotics concepts. In this context, a total of 162 students were surveyed in the twelfth week of the fall semester of the 2019 - 2020 academic year, and the answers of the students to the 5 questions directly related to the subject were analyzed. These groups consist of students from the Departments of Architecture and Interior Design of İstanbul Aydın University. The first group consists of 54 students studying in “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers”. The second group did not take the relevant courses and consisted of 54 students in the 4th grade. The third group consists of 54 first grade students who are not familiar with the research subject and have not yet taken the relevant courses. **Findings and Results:** When the evaluations of first grade students who do not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” are analyzed for the boundary (garden wall) urban equipment, the concepts of sincerity and relaxation with 37.2% stand out. In addition, when the fourth grade students who did not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” were analyzed, they did not take

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yıl: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

the related classes to the first grade even though their level of consciousness related to the concepts of sincerity, relaxation, respectability, classicism, simplicity, nostalgia, confidentiality, authenticity and invitations were not taken. Finally, when the fourth grade students who take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” are analyzed, it is seen that they select the concepts of naturalness, privacy, peace, trust, protection, traditionalism and confidentiality at high rates. Especially 68.5% of the students chose the concept of naturalness and 61.1% chose the concept of privacy at a high rate. When the water element (fountain) urban equipment is selected and the evaluations of first grade students who do not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” are analyzed, it is seen that nostalgia with 38.9%, spirituality and persistence are prominent with 29.6%. In addition, the fourth grade students who did not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” were analyzed and as a result, the level of consciousness related to the concepts of spirituality, spirituality, localism, nostalgia, strength, permanence, authenticity and simplicity was higher than the first grades. Finally, when the fourth grade students who take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” are analyzed, it is seen that they select the concepts of historicism, traditionalism, nostalgia, spirituality, eternity, permanence and localism at high rates. In particular, 77.8% of the students chose the concept of historicity and 63% of the students chose the concept of traditionalism at a high rate. When the evaluations of first grade students who do not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” for the shading element (arch) urban equipment are analyzed, wealth stands out at 27.8% and confidence at 24.1%. In addition, when the fourth grade students who did not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” were analyzed, it was observed that the levels of consciousness related to the concepts of eternity, trust, protection, nostalgia, simplicity, spirituality and simplicity were higher than those of the first grade students. When the evaluations of first grade students who do not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” for artistic object (sculpture) urban equipment are analyzed, it is seen that the concepts of magnificence with 29.6% and fascination with 25.9% are prominent. In addition, when fourth grade students who did not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” were analyzed, awareness of the concepts of fascination, grandeur, inviting, eye-catching, prestige, respectability, spirituality (spiritual) and wealth, grandeur, mysteriousness and dignity were analyzed. It is seen that the levels are higher than the first grade although they have not taken the related courses. Finally, when the fourth year students who take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” are analyzed, it is seen that they

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Mayıs / Haziran / Ağustos / Eylül Yılı: 2020 Sayı: 20 İlkbahar - Yaz Dönemi

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN

May / June / August / September Year: 2020 Issue: 20 Spring - Summer Term

ID:470 K:677

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

choose the concepts of historicity (value), classicism, eternity, glamor and grandeur at high rates. In particular, 72.2% of students chose the concept of historicity and 38.9% chose the concept of classics at a high rate. When the evaluations of the second group of students who do not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Architects” for the lighting equipment urban equipment are analyzed, it is seen that credibility and assertiveness concepts stand out with 46.3% and 38.9%, respectively. In addition, when the fourth grade students who do not take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” are analyzed, it is seen that the levels of consciousness related to the concepts of assertiveness, reputability, respectability and classicism are higher than the first grades although they have not taken the related courses. Finally, when the fourth grade students who take “Semantics for Architects” and “Semantics for Interior Designers” are analyzed, it is seen that they choose the concepts of attractiveness, splendor, magnificence, power, inventiveness, fascination, wealth, vitality, assertiveness and reputation at high rates. In particular, 66.7% of the students chose the concept of attractiveness at a high rate and 50% of the students chose the concept of grandeur at a high rate. According to the findings of the research, it was determined that the awareness level of the students who took the course, their competence in this subject was much more and they reflected them more to their designs, they were designing with concepts and they had no problems in this subject. As a result, the necessity of the linguistics, semantics and semiotics concepts of the students studying in architecture is emerged in design. In order for these definitions to be reflected in more designs, courses based on linguistics, semantics and semiotics, which are not widely used in the field of architecture, should be included in the curriculum of institutions providing architectural education.